

A Debreceni Ítéltábla a Dr. Juhász Ildikó Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME., ügyintéző: dr. Juhász Ildikó ügyvéd) által képviselt FELPERES NEVE (FELPERES CÍME.) felperesnek -, a Vidákovics Ügyvédi Iroda (FÉL CÍME., ügyintéző: dr. Vidákovics Béla Zsolt ügyvéd) által képviselt ALPERES NEVE (ALPERES CÍME.) alperes ellen élettársi közös vagyon megosztása iránt indított perében az Egri Törvényszék 2020. február 20-án meghozott 27.P.20.036/2019/47. számú közbenső ítélete ellen a felperes részéről 53., az alperes részéről 55. sorszámon előterjesztett fellebbezések alapján lefolytatott másodfokú eljárásban - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

k ö z b e n s ő í t é l e t e t:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az állam javára - az állami adó- és vámhatóság felhívásában megjelölt módon és számlára - 48 000 (Negyvennyolcezer) forint feljegyzett fellebbezési illetéket.

Ez ellen a közbenső ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint a felperes és az alperes (a továbbiakban: felek) házastársak voltak, házasságukat az Egri Városi Bíróság a .../11. számú ítéletével, 2002. október 1-jén jogerősen felbontotta. A felek utolsó közös lakása **CÍM1** alatt volt.
- [2] A felek a házasság felbontásakor a járulékos kérdésekben egyezséget kötöttek, megállapodtak abban, hogy a házasságukból született **D.D.** nevű gyermekük a felperesnél kerül elhelyezésre, az alperes pedig kötelezettséget vállalt tartásdíj fizetésére a gyermek után.
- [3] A felek megállapodtak abban is, hogy az **CÍM2** (a továbbiakban: **CÍM2**) alatti lakóház a felperes tulajdonába, míg az **CÍM3** alatti **H.** Vendéglő felépítmény az alperes tulajdonába kerül.
- [4] A felek a házasság felbontásának napjától továbbra is közös háztartásban éltek, az **CÍM1** szám alatti, az alperes különvagyonát képező ingatlanban, majd 2003. év őszén a gyermekükkel együtt költöztek az **CÍM2**ba.
- [5] Az **CÍM3** alatti **H.** Vendéglőt az alperes egyéni vállalkozóként működtette, az egyéni vállalkozás a felperest eladó, illetve pultos, árubeszerző munkakörben foglalkoztatta.
- [6] A felperes ténylegesen a munkakörét meghaladó mértékben vett részt az egyéni vállalkozás tevékenységében, melynek jövedelméből fedezték a felek valamennyi költségüket, kiadásukat, megtakarításait pedig az **CÍM2** széfjében helyezték el.
- [7] A felek családi programokon, rendezvényeken, baráti összejöveteleken egy párként jelentek meg, a gyermekükkel hármásban, alkalmanként kettesben is jártak nyaralásokra, üdülésekre, melyek költségét is az alperes egyéni vállalkozásának jövedelméből fedezték.
- [8] 2015. július 28-án az alperes előszerződést kötött az **CÍM4** alatti ingatlan megvásárlására, mely ingatlanba 2015. szeptember 1-jén költözött.
- [9] A felperes a keresetében annak megállapítását kérte, hogy közte és az alperes között élettársi vagyonszövetség állt fenn 2002. október 1-jétől 2015. december 1-jéig, továbbá kérte kötelezni az

alperest élettársi közös vagyon megszüntetése jogcímén 34 946 250 forint és perköltsége megfizetésére. Keresetének jogalapjaként „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:514. §-ának (1)-(2) bekezdéseit, 6:516. §-át jelölte meg.

- [10] A felperes előadta, hogy az alperessel kötött házasságának felbontását követően, annak napjától együttélésük úgy folytatódott mintha el sem váltak volna, továbbra is együtt éltek hárman az alperes nevén álló **CÍM1** ingatlanban, ahonnan együtt költöztek 2003. év elején, a használatba vételi engedély megszerzése után az **CÍM2**ba.
- [11] Az alperessel közösen gazdálkodtak, minden pénzt, ami a vállalkozásból befolyt egy közös helyen, az **CÍM2** széfjében tartották, és abból fizették a közös kiadásokat, a megélhetésükre fordított pénzt, az ingatlan fenntartásával felmerülő rezsiköltségeket, a közös nyaralásokat, a gyermekkel kapcsolatos kiadásokat, és közösen hoztak döntéseket a megtakarításuk egész felhasználásáról is. Az **CÍM2**ban a szolgáltatókkal az alperes állt szerződéses jogviszonyban és ez a válás után is így maradt. Bár az alperes nevére jöttek a számlák, azt közösen fizették. Előadta, hogy a házassági életközösségük alatt, 2001. december 1-jén a BANKTÓL felvett hitelt közös teherként kezelték a válás után is, az alperes nem kérte a hitelkötelemből való kiengedését. A hitel után járó adókedvezményt is 2008. és 2014. között az alperes vette igénybe.
- [12] 2001. október 1-je és 2015. december 1-je között folyamatos családi nyaralásokat is szerveztek, hol hárman a gyermekkel, hol barátokkal utaztak. Mindezek alátámasztására foglalás visszaigazolásokat és fényképfelvételeket csatolt, utóbbiak állítása szerint a szoros érzelmi köteléket is igazolják.
- [13] A felperes előadta, hogy a vállalkozást teljes mértékben ő maga vitte, volt olyan időszak, amikor az alperes **ORSZÁG**ban dolgozott, így ő volt az üzletvezető, irányította a dolgozókat, felé számoltak el a pénzzel, míg édesanyja volt az alperes könyvelője. A bevételt pedig közös széfben tartották.
- [14] A felek jövedelemszerzése azonos volt, mert mindketten be voltak jelentve a vállalkozásba, hol hosszabb, hol rövidebb ideig minimálbérre. A bevételt közösen kezelték, nem volt sohasem ténylegesen bérfizetés, kifizették a vállalkozás költségeit, a többi dolgozó bérét, és ami maradt, azt eltették megtakarításnak. Gazdálkodásuk egymástól nem különült el, függetlenül attól, hogy gazdasági megfontolásból a felperes csak 4 vagy 6 órára, illetve be sem volt jelentve, holott minden nap nyitástól zárásig az üzletben volt.
- [15] A felek közös telefonelőfizetéssel is rendelkeztek, amely szintén együttélésüket támasztja alá.
- [16] A felperes édesanyja, **S.K.** 1993-tól 2015. december 31-ig ingyenesen végezte az alperes egyéni vállalkozásának könyvelését.
- [17] A felperes előadása szerint életközösségük 2015. december 1-jén szakadt meg, amikor végleg külön költöztek egymástól az alperessel.
- [18] Az alperes a kereset elutasítását kérte.
- [19] Az ellenkérelem-változtatásában foglaltak szerint vitatta az élettársi kapcsolat fennállását. Állította, hogy az **CÍM2**ba nem volt bejelentve, oda csak a **CÍM1** ingatlanának 2014. évi értékesítését követően költözött, de csak lakótársként, ahonnan 2015. júniusában költözött el.
- [20] Előadta, hogy csupán magas életszínvonalat kívánt biztosítani a lányának és rá tekintettel a felperesnek is, amelyet a saját jövedelméből tett meg.
- [21] Álláspontja szerint nem felel meg a valóságnak, hogy közösen gazdálkodtak, közösen sem a telekvásárlásról, sem a vállalkozással kapcsolatos döntésekről nem határoztak.
- [22] A nyaralásokat ugyan a felperessel együtt szervezték, de csak a gyerek miatt tette azt, hogy ne apa nélkül nevelkedjen fel.
- [23] Vitatta azt a felperesi állítást, hogy bármilyen házi munkát végzett a felperes az együttélésük alatt, mivel ő főzött, vasalt és bejárónő takarított. Nem felel meg álláspontja szerint a valóságnak az sem, hogy ő nem végzett munkát, a vállalkozásban, legtöbbször ugyanis reggel 6 órakor már indult vásárolni, 9 órától pedig a tűzhely mellett állt 22-23 óráig.
- [24] Az alperes vitatta azt is, hogy a feleknek az egyéni vállalkozásból közös jövedelme származott

volna. Állította, a vállalkozásból származó jövedelem a sajátja volt, amelyből ugyan magasabb életszínvonalat biztosított a felperesnek és a lányának, azonban ez nem jelenti, hogy azt a jövedelmet a felperessel közösnek tekintette. Közte és a felperes között egy munkaszerződés volt, amely eltérő megállapodásnak számít, mind „A Polgári Törvénykönyvről” szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: régi Ptk.), mind a Ptk. rendelkezései szerint.

- [25] A vállalkozás alapját régebben és most is a saját különvagyonát képező ... vendéglő képezte, ez a vagyon biztosította a feltételeket a melegkonyhás, éttermi vendéglátás biztosítására.
- [26] A felek telefon előfizetése ugyan közös volt, ami ténylegesen azt jelentette, hogy ő fizette azt.
- [27] Az elsőfokú bíróság széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le, majd a 47. sorszámú közbenső ítéletében megállapította, hogy a felek között 2002. október 1-jétől 2015. szeptember 1-jéig élettársi kapcsolat állt fenn.
- [28] A döntésében mindenekelőtt megállapította, hogy a jelen eljárásban a régi Ptk. rendelkezéseit kell alkalmazni, majd vizsgálta az élettársi kapcsolat törvényi feltételeinek megvalósulását.
- [29] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes eltérő tényállításokat tett az élettársi kapcsolat fennállása, a közös háztartásban együttélés, a közös gazdálkodás körében az ellenkérelmében, a 11. sorszámú ellenkérelem-változtatásában, illetve a 20. sorszámú rögzített személyes előadása során, arra hivatkozással, hogy annak jelentését félreértette, nem volt számára egyértelmű az élettársi kapcsolat mibenléte. Összevetve azonban azokat a tanúvallomásokkal és az okirati bizonyítékokkal arra a következtetésre jutott, hogy az alperes együttélést cáfoló nyilatkozatai az egyéb bizonyítékokkal ellentétben állnak, azok bizonytalanok, valós tartalmuk nem igazolt.
- [30] Megállapítása szerint több okirati bizonyíték igazolta, hogy az alperes lakcímeként az **CÍM2** ingatlant jelölte meg, de a perben a kézbesítési kifogásában is arra hivatkozott, hogy 2015. augusztus 1-jén elköltözött az **CÍM2**ből, az **CÍM1** alatti címen pedig korábban sem tartózkodott.
- [31] A tanúvallomások köréből az elsőfokú bíróság kirekesztette **M.T.** és **M.Tné** vallomásait, amelyek nyilvánvalóan ellentétben álltak a beszerzett egyéb bizonyítékokkal. Álláspontja az volt, hogy a tanúk elfogultsága egyértelműen tetten érhető volt, mivel szomszédi, baráti kapcsolatuk ellenére a felek kapcsolatáról a vallomásuk szerint semmilyen információval nem rendelkeztek. **M.T.né** pedig a tárgyalás szünetében az elsőfokon eljáró bírónak jelezte, hogy a tanúvallomás befolyásolására irányuló fenyegetést kapott.
- [32] Az egyéb tanúvallomásokat értékelve arra a következtetésre jutott, hogy a felek 2002. és 2015. között közös háztartásban éltek az **CÍM2**ban. Együttélésük alapja nem vitásan érzelmi kötelék volt, hiszen rendszeresen közös kirándulásokon, nyaralásokon, családi, baráti összejöveteleken együtt vettek részt, ahol összetartozásukat kifejezésre juttatták.
- [33] Az alperes nem csupán a gyermekükre tekintettel tartózkodott az **CÍM2**ban, ugyanis a felek a kívülállók számára is egy párként jelentek meg, többen házastársnak hitték őket. A tanúk mindannyian tudomással bírtak arról, hogy együtt éltek közös háztartásban.
- [34] Az időszakos távollétek nem igazolják azt, hogy a felek érzelmi közössége, gazdasági együttműködése megszakadt volna. Az együttélés időszakában a felek a mindennapos megélhetési kiadásokat, az **CÍM2** rezsiköltségét, a bevásárlásokat, nyaralásokat az egyéni vállalkozás jövedelméből fedezték.
- [35] Az alperes gyermektartásdíjat a felperesnek nem fizetett, sokkal többet fordított a gyermek nevelésére, az **CÍM2**ban nagy értékű beruházásokat is végzett, amelyek szintén azt igazolják, hogy a felek közös háztartásban éltek, közösen gazdálkodtak. A közüzemi szolgáltatások közül a villany és a gáz az alperes, a víz a felperes nevére volt, a díjakat az alperes fizette. Az alperes a háztartási munkában is részt vett, mosott, vasalt, főzött is.
- [36] Az alperes maga is elismerte, hogy a magas életszínvonalat, melyen a család élt az egyéni vállalkozás jövedelme biztosította.
- [37] Az elsőfokú bíróság jelentőséget tulajdonított annak, hogy a felek megszerzett jövedelmeiket

közösen, együttműködve használták fel. A közös gazdálkodás szempontjából nincs jelentősége annak, hogy az technikailag hogyan valósult meg, ki volt az, aki a pénz felett ténylegesen rendelkezett, ugyanakkor maga az alperes is elismerte, hogy a széfhez a felperesnek hozzáférése volt és költségeiket az egyéni vállalkozásból fedezték.

- [38] A gazdasági együttműködést, a jövedelmek közös felhasználását igazolta az is, hogy a felek a vállalkozás bővítésében is közösen vettek részt. Közös tartozásokat is vállaltak, melyben adóstársak voltak. A gazdasági célok nemcsak a hétköznapi kiadások, a megélhetés és a gyermekkel kapcsolatos kiadások, nyaralások fedezetére irányult, hanem az egyéni vállalkozás működtetésében, a vállalkozással kapcsolatos beruházások bővítésének elvégzésében is megnyilvánultak.
- [39] Jóllehet a vállalkozás az alperes egyéni vállalkozása volt, a felperes a munkakörét jelentősen meghaladó mértékben közreműködést és aktív részt vállalt abban. A felperesre a meghallgatott tanúk többsége üzletvezetőként, tulajdonosként tekintett, őt az alperes a munkakörét meghaladó mértékben foglalkoztatta.
- [40] Az elsőfokú bíróság 2015. szeptember 1-jében határozta meg az életközösség megszűnésének időpontját, melynek megállapítása során döntő jelentőséget tulajdonított az alperes perbeli nyilatkozatának.
- [41] Az elsőfokú bíróság közbenső ítélete ellen mindkét fél fellebbezést terjesztett elő.
- [42] A felperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet részbeni megváltoztatását, az élettársi kapcsolat időtartamának 2015. december 1-jéig történő megállapítását kérte. Arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság az életközösség megszűnésének időpontját nem a rendelkezésére állt nyilatkozatok és bizonyítékok teljes körű egybevetésével állapította meg, ezért tekintetben a döntése nem megalapozott.
- [43] Kérte, hogy az ítélet tábla kötelezze az alperest jogi képviselőjének „A bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről” szóló 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. §-ának (2) bekezdésében meghatározott ügyvédi munkadíj megfizetésére azzal, hogy jogi képviselője áfa fizetésére nem köteles.
- [44] Érelmezte, hogy az elsőfokú bíróság az alperes kézbesítési kifogásában megjelölt időpontra alapította a döntését, holott az alperes nyilatkozatai egymásnak ellentmondóak voltak, a 2015. szeptember 1-jei elköltöztést semmi nem igazolta. Állította, hogy az alperes 2015. december 1-jéig **TELEPÜLÉS**on élt, a **CÍM4** ingatlant ugyanis csak felújítási célból vette birtokába, de az még szeptemberben sem volt kész. Ezt támasztja alá **D.A.** tanúvallomása is, aki augusztusban járt az ingatlanban, de **H.P.** tanú sem tudott nyilatkozni arról, hogy az alperes életvitelszerűen élt-e az ingatlanban avagy sem.
- [45] Ezzel szemben ő okirati bizonyítékot csatolt arra vonatkozóan, hogy közös gyermeküknek **VÁROS**ban ingatlant vásároltak akként, hogy arra mindkettőjüknek haszonélvezeti jogot alapítottak. Az ingatlan vásárlása során, 2015. szeptember 28-án együtt fizették ki az alperessel az utolsó vételárrészt, a 2016. január 28-i vételár hátralék kifizetésére azonban nem volt lehetőség, mivel az alperes 2015. december 1-jén a széfet kiürítette.
- [46] 2015. december elején pedig még együtt utaztak a közös gyermekük részére vásárolt autó átvételére is, így pedig álláspontja szerint nem életszerű, hogy ha már nem éltek együtt, mégis együtt menjenek az autóért, holott gyermekük egyedül is megoldhatta volna annak átvételét.
- [47] Előadta, hogy az édesanyja karácsonykor tudta meg, hogy december elején megszakadt az élettársi kapcsolatuk és azonnal felmondta a könyvelésre vonatkozó megbízási szerződését. Ha korábban megszakadt volna az életközösségük, már korábban észlelte volna azt, mivel rendszeresen járt hozzájuk. Azt pedig, hogy az alperes a felújítás miatt a rózsásdűlői ingatlanban tartózkodott, ott bárki láthatta, nem cáfolja az együttélés tényét.
- [48] 2015 decemberéig közös nyaralásaik voltak, közösen viselték az **CÍM2** rezsiköltségét is. Az étterem utolsó vételár részének kifizetésére, illetve a számla kiállítására is novemberben került sor, amelyről édesanyja is tudott, és ekkor még nem volt szó arról, hogy külön éltek volna.

- [49] Az alperes a közbenső ítélet ellen előterjesztett fellebbezésében annak megváltoztatását, és a kereseti kérelem elutasítását, a felperes perköltségben történő marasztalását kérte.
- [50] Érelmezte, hogy az elsőfokú bíróság közbenső ítélete eljárásjogilag törvénysértő, a megállapított tényállás megalapozatlan és iratellenes. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a régi Ptk. rendelkezéseivel ellentétesen állapította meg, hogy a felek élettársak voltak, döntése a felperes kereseti kérelmén túlterjeszkedett, amikor olyan jog - az élettársi életközösség - fennállását állapította meg, amelyet a perben a felperes nem állított, keresetében ugyanis a felperes „élettársi vagyontársaság” megállapítását kérte, mely fogalmat a Ptk. nem is ismeri.
- [51] Állította, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítási eljárás eredményének mérlegelésére vonatkozó szabályokat nem tartotta meg, a döntése indokolásában pedig nem jelölte meg azokat a körülményeket, amelyeket a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett.
- [52] Kifogásolta, hogy bár az elsőfokú bíróság vizsgálta az élettársi kapcsolat törvényi feltételeinek meglétét, azokat fel is sorolta, azonban kimerítően nem értékelte. A hangsúlyt a felek egy ingatlanban történő együttélésére és arra fektette, hogy a felperes az alperes vállalkozásában dolgozott, majd e két tény megállapításából próbálta levezetni a gazdasági együttműködést, valamint a közös háztartást, továbbá az érzelmi közösség fennállását. Közbenső ítéletében semmilyen formában, még általánosítás szintjén sem foglalkozott azzal a kitételrel, hogy a felek akár hallgatólagosan is megállapodtak-e abban, hogy a „közös” gazdasági tevékenységük eredményeként szerzett vagyon közös lesz közöttük.
- [53] A bírói gyakorlatra utalással hiányolta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság nem különítette el a hétköznapi értelemben élettársaknak tekintett felek együttélését a jogkövetkezményekkel járó élettársi kapcsolat tényhelyzetétől.
- [54] Hiányolta azt is, hogy az elsőfokú bíróság a döntése indokolásában nem tért ki a házasság felbontásának részleteire, okaira, azokat nem értékelte, és nem számolt be arról, hogy miért látta megállapíthatónak az élettársi életközösség létrejöttét a felek házassága felbontásának napjától. Nem adta indokát, milyen változás állt be a felek közös lakásban való együttélésében, a háztartás fenntartásában, az érzelmi viszonyukban 2002. október 1-jétől, létrejött-e közöttük ezen a napon gazdasági közösség, a viszonyukat másképp kommunikálták-e harmadik személyek irányában. Annak megállapítása ugyanis megalapozatlan, hogy a felek a házassági életközösségük megszakadását követően továbbra is közös háztartásban éltek.
- [55] Törvényi tényállási elemenként vitatta az elsőfokú bíróság megállapításait és nevesítette a tanú meghallgatásokkal összefüggésben tett iratellenes megállapításokat, illetve azt, hogy az elsőfokú bíróság egyes körülményeket nem vett figyelembe. Fellebbezésében külön hangsúlyt fektetett a közös gazdasági együttműködés bizonyításának indoklására. Hogyan nyert bizonyítást a gazdasági együttműködés szintjén a jövedelmek közös célra történő felhasználása, egyáltalán milyen jövedelmekről volt szó.
- [56] Véleménye szerint ugyanis az elsőfokú bíróság nem állapította meg, hogy a felperes a jövedelméből mikor, mihez és milyen összegben járult hozzá, hogyan működött együtt vele, azokra konkrét bizonyítékot nem jelölt meg, mindössze általánosítva határozta meg a felek együttműködését, amelynek aztán jelentőséget tulajdonított.
- [57] Érelmezte, hogy az elsőfokú bíróság viszont nem tulajdonított jelentőséget annak a ténynek sem, hogy a felek a bíróság által jóváhagyott egyezségben megállapodtak a vállalkozás különvagyonba kerülését illetően, ennek ellenére a felperes azt kommunikálta harmadik személy számára, hogy a vállalkozásnak tulajdonosa.
- [58] Végül az elsőfokú bíróság részéről korábban kialakult bírósági meghagyásra utalással kifogásolta, hogy az elsőfokú bíróság abban az élettársi vagyontársaság fennállásának megállapításáról döntött, holott az élettársi vagyontársaság nem létező fogalom, ugyanakkor a közös vagyon megszüntetése jogcímén sem lett volna a bíróságnak lehetősége a marasztalására, ezért a kereseti kérelmet el kellett

volna utasítania. Élettársak esetén csupán a vagyonszaporulat elszámolására lett volna lehetőség.

- [59] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében továbbra is az elsőfokú közbenső ítéletnek a fellebbezése szerinti megváltoztatását kérte, az alperes fellebbezését megalapozatlannak tartotta. Álláspontja szerint a kereseti követelés jogalapját képezte az élettársi kapcsolat időtartamának megállapítása, amelyről helytállóan döntött közbenső ítéletében az elsőfokú bíróság. Nem terjeszkedett túl a kereseti kérelmén sem, mivel határozott kereseti kérelmet terjesztett elő arra vonatkozóan, hogy a felek mettől-meddig éltek élettársi kapcsolatban, az élettársi vagyonszaporulat magában foglalja ugyanis az élettársi kapcsolat fennállását. Egyebekben a perben tett nyilatkozatával egyezően cáfolta az alperesnek a törvényi tényállási elemek meglétét vitató álláspontját.
- [60] Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében továbbra is az elsőfokú közbenső ítélet fellebbezése szerinti megváltoztatását kérte, a felperes fellebbezését megalapozatlannak ítélte.
- [61] Arra hivatkozott, hogy a felperes a rosszhiszemű pervitelének eredményeként létrejött helyzetet kívánja bizonyítékként felhasználni és a már megkezdett rosszhiszemű pervitelt folytatni azzal, hogy a fellebbezése indokolásában a lefolytatott bizonyításra vonatkozóan valótlan tényállításokat tesz. Állította, a felperes iratellenesen hivatkozik arra, hogy ő a nyilatkozatát többször módosította, az életközösség fennállását bizonyos időszakokra elismerte. Sérelmezte, hogy a felperes elköltözése időpontjának igazolásaként zavaros, logikátlan nyilatkozatot tett. Állította, hogy a rózsásdűlői ingatlant 2015 júniusában nemcsak felújítás céljából vette birtokba, hanem oda életvitelszerűen beköltözött, hiszen az ingatlan lakható állapotban volt, abban annak eladója is benne lakott. A felújítás elkészültének ezért semmilyen összefüggése nincs a költözésének időpontjával.
- [62] Állítása szerint a közös gyermek nevére szóló gépkocsi vásárlásnak sincs jelentősége, hiszen a felperes által állított életközösség megszűnési időpontot követően is együtt dolgoztak a vállalkozásban, ami legalább annyira életszerűtlennek tűnhetett volna, mint a lányuknak vásárolt gépjármű közös átvétele. Az pedig, hogy a felperes édesanyja mikor tudta meg, hogy ő nem élt az **CIM2**ban, ugyancsak nem bír relevanciával, mert azt sem tudta, hogy a házassági életközösségük megszűnt. Fellebbezési ellenkérelme mellékleteként csatolta a rózsásdűlői ingatlan eladójának írásbeli nyilatkozatát arra vonatkozóan, hogy 2015 nyarán beköltözhető állapotban adták át az ingatlant. Előadta, hogy az eladó házaspár az Amerikai Egyesült Államokban tartózkodott ismeretlen címen, ezért tanúkénti meghallgatásukra az elsőfokú eljárásban nem volt lehetőség, hazaérkezésükről pedig csak a másodfokú eljárás megindulását követően szerzett tudomást.
- [63] A felperes a rosszhiszemű pervitelére tett alperesi nyilatkozatot vitatta, álláspontja az volt, hogy jogszerűen járt el, amikor az alperes állandó lakcímét jelentette be keresetlevelében, mivel minden hivatalos iratot oda kézbesítettek részére, a lakcímváltozás bejelentésének kötelezettsége pedig az alperest terhelte.
- [64] Az ítélet táblája a peres felek fellebbezését „A polgári perrendtartásról” szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 376. §-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el, ugyanis a felek fellebbezéseikben tárgyalás tartását nem kérték, és „A veszélyhelyzet ideje alatt érvényesülő egyes eljárásjogi intézkedésekről” szóló 74/2020. (III.31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Veir.) 97. §-ának (1) bekezdése szerint alkalmazandó Veir 29. §-ának (1) bekezdése alapján a fellebbezési ellenkérelmekben nem is kérhették.
- [65] A peres felek fellebbezései nem alaposak.
- [66] Az elsőfokú bíróság olyan eljárási szabálysértést nem vétett, ami az ügy érdemének eldöntésére kihatással lett volna, a peres felek személyes előadásainak, a rendelkezésére állt okirati bizonyítékoknak és a meghallgatott tanúk vallomásának a Pp. 279. §-ának (1) bekezdése szerinti

egybevetése, egyenként és összességében történt értékelése alapján a tényállást lényegében helyesen állapította meg és abból helytálló jogi következtetésre jutott, amelynek cáfolatára a felek fellebbezéseiben foglaltak nem voltak alkalmasak.

- [67] A felperes keresetében „élettársi közös vagyon megszüntetése” iránt indított pert az alperes ellen, amelyben annak megállapítását kérte, hogy közöttük „élettársi vagyonszövetség” állt fenn 2002. október 1-jétől 2015. december 1-jéig, továbbá kérte kötelezni az alperest élettársi közös vagyon megszüntetése jogcímén 34 946 250 forint és a perkölsége megfizetésére.
- [68] Keresetének jogalapjaként a Ptk. rendelkezéseit jelölte meg, azonban az alperes már a 19. sorszámú ellenkérelmében hivatkozott az élettársi kapcsolat felperes által állított időtartamára tekintettel „A Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény hatályba lépésével összefüggő átmeneti és felhatalmazó rendelkezésekről” szóló 2013. évi CLXXVII. törvény (Ptk.) 50. §-ának (1) bekezdése alapján arra, hogy a felek élettársi kapcsolata már fennállt Ptk. hatályba lépésekor, így a fennálló kötelekkel kapcsolatos tényekre a Ptk. hatályba lépése előtt hatályos jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.
- [69] Az elsőfokú bíróság ugyan közbenső ítéletében ezzel egyezően - és helyesen - a régi Ptk. 685/A. §-a szerinti élettársi kapcsolat fogalmi elemeinek meglétét vizsgálta, azonban akkor járt volna el helyesen, ha már a perfelvétel során, a Pp. 237. §-a szerinti anyagi pervezetés körében, a jogvita kereteinek tisztázása során tájékoztatja a feleket az alkalmazandó jogszabályokról, akik ehhez képest teszik meg a perbeli nyilatkozataikat.
- [70] Mivel azonban a peres felek fellebbezéseiben nem vitatták azt, hogy az elsőfokú bíróság közbenső ítéletében - egyébként helyesen - a régi Ptk.-t vette figyelembe, az élettársi kapcsolat fogalmi elemei pedig lényegében mindkét jogszabályban egyezők, az anyagi pervezetés elmaradásának nem volt az ügy érdemére kiható jelentősége, az összecszerűség kérdésében folytatódó eljárásban pedig a további anyagi pervezetés pótolható.
- [71] A felperes keresetében előterjesztett élettársi közös vagyon megszüntetése (helyesen: megosztása) iránti igény jogalapját képezi az élettársi kapcsolat tényének és időtartamának meghatározása, ezért az elsőfokú bíróság a Pp. 340. §-ának (4) bekezdése alapján e kérdésben helytállóan döntött közbenső ítélettel.
- [72] A jogalap kérdésében a vita az összecszerűségtől és a felperesnek az élettársi vagyonszövetség fennállása tekintetében tett kérelmétől elkülöníthető volt, ezért az elsőfokú bíróság döntése nem tekinthető az alperes által állított kereseti kérelmen történő túlterjeszkedésnek. Más kérdés, hogy a régi Ptk. szerinti élettársi vagyonszerzés valóban nem tekinthető vagyonszövetségnek, és éppen a fentebb, az alkalmazandó jogszabály körében kifejtettekben adódik, hogy ekörben a Ptk. új rendelkezései sem alkalmazhatók.
- [73] Arról pedig, hogy fennállnak-e a felperes megállapítási keresetének feltételei, az elsőfokú bíróságnak kell határoznia, a jelen másodfokú eljárás csupán a közbenső ítélet felülbírálatára korlátozódik.
- [74] hivatkozott az alperes arra, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást téves jogi álláspont alapján, egyes bizonyítékok kiragadásával, más bizonyítékok figyelmen kívül hagyásával, néhol iratellenes állítások és téves következtetés levonása alapján állapította meg.
- [75] Az elsőfokú bíróság a peres feleket az élettársi kapcsolat fennállása tekintetében személyesen is meghallgatta és vizsgálta az élettársi kapcsolat minden egyes törvényi feltételének a megvalósulását.
- [76] Az ítélet tábla egyetértett az alperessel tekintetben, hogy célszerű lett volna már a felek házassági életközösségének megszűnését követően vizsgálni az együttélésük mibenlétét, mivel a házasság felbontása előtt is egy ingatlanban éltek, közös gyermekükről közösen gondoskodtak, a felperes pedig az alperes vállalkozásában dolgozott. Az a körülmény azonban, hogy az elsőfokú bíróság nem ezt a logikai kiindulópontot választotta, nem teszi megalapozatlanná a közbenső ítéletet, mivel az elsőfokú bíróságnak abban a kérdésben kellett állást foglalnia, hogy az élettársi kapcsolat törvényi feltételei a felperes által állított időtartamban megvalósultak-e vagy sem.

- [77] Az alperes maga sem erre fűzte fel a védekezését, a .../19. számú ellenkérelmében ugyanis kifejezetten elismerte, hogy a házasság fennállását követően együtt laktak, 2003-ban közösen költöztek az **CÍM2**ba, közösen gazdálkodtak, még ha ez nem is jelentette azt, hogy a vállalkozói jövedelme a felek közös jövedelme lett volna, de kétségtelenül az biztosította a magasabb életszínvonalat a felperesnek és a lányának (rezsiköltségek, közös nyaralások, gyermekkel kapcsolatban felmerülő kiadások). Az alperes tényállítást tett arra is, hogy az egyéni vállalkozói jövedelmét a ház széfjében tartották, amelyhez a felperesnek is hozzáférése volt.
- [78] Rámutat az ítélet tábla, hogy amikor az alperes az első tárgyaláson (12. sorszámu jegyzőkönyv 2. oldal első bekezdés) ellenkérelmét a 11/A/7. számú válasziratában tett nyilatkozatára hivatkozással megváltoztatta, az elsőfokú bíróság akkor járt volna el helyesen, ha az ellenkérelem-változtatás megengedése tárgyában alakszerű végzéssel határoz. Minthogy azonban az engedélyezés esetén a döntés ellen nincs helye fellebbezésnek, az ellenkérelem-változtatás megengedése miatt az ítélet elleni fellebbezésben sem lehet jogorvoslattal élni, hanem azt az alperes módosított ellenkérelmének kell tekinteni. A Pp. 219. §-a (1) bekezdésének utolsó mondata szerint ugyanis, csupán az ellenkérelem-változtatás elutasítását kell a bíróságnak legkésőbb az ítéletében indokolni, mely végzés a Pp. 365. §-ának (3) bekezdése szerint az ítélet elleni fellebbezésben támadható, az engedélyező végzés viszont nem.
- [79] Hangsúlyozni kell azonban, hogy az alperes ellenkérelmében és a válasziratában egymással nem ellentétes előadásaira, a nem módosított tényelőadásaira, illetve az olyan tényelőadásokra, amelyek esetében az élettársi kapcsolat mikénti értelmezése nem bír jelentőséggel, az elsőfokú bíróság helyesen alapította döntését és értékelési körébe vonhatta a megváltoztatott tényelőadásokat is.
- [80] Az ítélet tábla megállapítása szerint az elsőfokú bíróság a széles körben lefolytatott bizonyítási eljárás alapján minden egyes törvényi tényállási elem megvalósulását vizsgálta és helytállóan ítélte meg.
- [81] Az élettársi jogviszony jogi tényen, nevezetesen a házasságkötés nélküli, közös háztartásban, érzelmi- és gazdasági közösségben történő együttélés tényén alapul. Az egységes bírósági gyakorlat vita esetén az élettársi kapcsolat törvényi elemeinek meglétét, illetve hiányát a felek körülményeire, valamint az eset sajátosságaira tekintettel vizsgálja és értékeli.
- [82] A Pp. 279. §-ának (1) bekezdése szerint a bíróság a perben jelentős tényeket a felek tényállításainak és perben tanúsított magatartásának, valamint a per tárgyalása során megismert bizonyítékoknak és egyéb peradatoknak az egybevetése, egyenkénti és összességükben történő értékelése alapján, a meggyőződése szerint állapítja meg.
- [83] A Pp. 346. §-ának (5) bekezdése alapján az ítélet (így a közbenső ítélet) jogi indokolásának tartalmaznia kell az ítélet alapjául szolgáló jogszabályokat és szükség esetén azok értelmezését, a megállapított tényekre vonatkozó bizonyítékokat azokkal a körülményekkel együtt, amelyeket a bíróság a bizonyítékok mérlegelésénél irányadónak vett, a tények megállapításának egyéb körülményeit, továbbá azokat az okokat, amelyek miatt a bíróság valamely tényállítást nem talált bizonyítottnak, vagy amelyek miatt a felajánlott bizonyítást mellőzte.
- [84] Az alperes alaptalanul állította fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság a bizonyítékokat helytelenül értékelte, ítélete indokolásában nem számolt be a mérlegelésnél irányadónak vett körülményekről. A bizonyítékok elfogadására vagy elvetésére valóban nem aszerint van lehetőség, hogy azok alátámasztanak, vagy cáfolnak-e valamilyen előfeltevést, de ez a téves értékelési szemlélet nem is volt tetten érhető az elsőfokú bíróság döntésében.
- [85] Az elsőfokú bíróság helyesen rekesztette ki a bizonyítékok köréből **M.T.** és **M.T.né** tanúvallomását elfogultságuk miatt, akik annak ellenére, hogy nemcsak szomszédi, de baráti viszonyban is voltak a felekkel, kapcsolatukról előadásuk szerint semmilyen ismerettel nem rendelkeztek. A tanúk vallomása ellentétben állt nemcsak más tanúk vallomásaival, de a felek nyilatkozataival is, amely már önmagában is megalapozta mellőzésüket. Az alperes nem vonta kétségbe az elsőfokú bíróságnak azt a megállapítását, hogy **M.T.né** jelezte az elsőfokon eljáró bírónak, hogy a

tanúvallomás befolyásolására irányuló fenyegetést kapott, jóllehet alappal sérelmezte, hogy ezt a tényt az elsőfokú bíróságnak a tárgyalási jegyzőkönyvben rögzítenie kellett volna, és lehetőséget adni a feleknek a befolyásolás tisztázására. Minthogy a meghallgatott tanúk elfogultsága ennek hiányában is megállapítható volt, az ítéletábla az elsőfokú bíróság ezen eljárási szabálysértése ellenére további intézkedést ekörben nem tartott indokoltnak, az nem olyan súlyú eljárási szabálysértés, amely a rendelkezésre álló egyéb bizonyítékokra is tekintettel indokolja a tanúk esetleges ismételt meghallgatását.

- [86] Önmagában egyébként a **M.T.**né által állított „intimitás hiánya” sem cáfolta volna a felek érzelmi közösségének a hiányát, nem minden kapcsolat nyilvánul meg ugyanis mások előtt intimitásban. A felek érzelmi kapcsolatának meglétét ugyanakkor más körülmények is alátámasztották, az együttélés, a közös családi-, baráti összejövetelek, a közös nyaralások, a közös gyermek együtt nevelése, az egymásról betegség idején történő gondoskodás, a csatolt fényképfelvételek -, ahogy azt az elsőfokú bíróság is kifejtette - az érzelmi közösség meglétére utaltak.
- [87] Az elsőfokú bíróság helyesen vonta értékelése körébe a meghallgatott tanúknak (pl. **V.Iné, K.E.**) a kapcsolatról alkotott következtetését, véleményét is. A családba évekig járó bejárónő indokát adta pl. annak, hogy mely tényekből következtetett a felek együtt alvásának, együtt lakásának tényére, de a többi tanú sem csupán feltevéseinek adott hangot.
- [88] Az alperes az ellenkérelmében előbb maga is elismerte a közös háztartás tényét, a mellyel összefüggésben az elsőfokú bíróság gondosan mérlegelte nemcsak a tanúvallomásokat, de az okirati bizonyítékokat is.
- [89] Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felek közös háztartásban együttéltek, az alperes nem csupán a gyermekükre tekintettel tartózkodott az **CÍM2**ban. Az együttélés alatt az alperes a bontóperben megállapított gyermektartásdíjat nem fizette, a vállalkozás jövedelméből biztosították a család megélhetését. A közüzemi szolgáltatási szerződések egy része is az alperes nevében volt. Részt vett az ingatlan felújításában, a háztartási munkában. Bár az ingatlanba az alperes valóban nem volt bejelentkezve, ennek azért sem volt jelentősége, mivel az alperes más ingatlan tulajdonnal is rendelkezett, amely korábban is bejelentett címe volt, és ahol azonban kézbesítési kifogása szerint sem tartózkodott.
- [90] Ahogyan arra az alperes is hivatkozott a fellebbezésében, az egységes bírósági gyakorlat szerint az élettársi kapcsolat megállapítása körében kiemelt jelentősége van a gazdasági közösségnek, amely az együttesen kitűzött célok érdekében való vagyoni együttműködés, vagyoni érdekközösség, az egymással akarategységben való eljárás és az anyagi eszközök vagy ezek egy részének a közös szolgálatába állítása.
- [91] A gazdasági közösség tehát éppen az alperes által hivatkozott egységes bírói gyakorlat szerint csak akkor állapítható meg, ha a felek gazdasági tevékenységét meghatározó célkitűzéseik az életközösség fennállta alatt közösek, ennek eléréséhez pedig teljes körű együttműködést tanúsítanak (BH 1998.588.).
- [92] A perbeni esetben a felek nem csupán közös gyermeküknek szerettek volna magas életszínvonalat biztosítani. Jelentős összegű beruházást végeztek a gyermek lakhatásául szolgáló **CÍM2**ban, amely szerszerűségénél fogva is cáfolja a közös gazdálkodás hiányát. Rendszerint külföldi nyaralásokon vettek részt, a gyerekeknek haszonélvezeti jogukkal terhelt lakást, majd személygépkocsit vásároltak. A közös gazdálkodás azonban nem csak ezeknek a kiadásoknak a fedezését célozta.
- [93] Jóllehet az egyéni vállalkozás vagyontárgyai az alperes különvagyonát képezték, a felek közösen működtették a vállalkozást, az elsőfokú bíróság a tanúvallomások helyes és összességében történő értékelésével állapította meg, hogy a felperes nem csupán alkalmazotti minőségben dolgozott az étteremben, hanem „tulajdonosi”, ügyvezetői munkakörben. Aktív szerepet vállalt nemcsak a működtetésben, hanem a fejlesztésben, hiszen az élettársi kapcsolat alatt a felek jelentős bővítést végeztek a vállalkozásban. A 2003-2004. években a **H.** Vendéglőben - többek között - pincét, hátsó bejáratot alakítottak ki, amelyet leburkoltak, 2012-ben pedig a **H.** Vendéglőhöz tartozó

telekingatlant vették meg.

- [94] A 2001-ben, még a házassági életközösség alatt az **CÍM2**ra felvett hitelt is együtt törlesztették a felek, a házastársi vagyonomegosztás során a felperes tulajdonába került ingatlan után pedig évekig az alperes 120 000 forint adókedvezményt vett igénybe.
- [95] Az alperes a fellebbezésében éppen azt kifogásolta, az elsőfokú bíróság nem vizsgálta, hogy a felperes jövedelméből mikor, mihez és milyen összegben járult hozzá, holott fel sem merült arra adat, hogy bármilyen módon a felperes külön kezelte volna a jövedelmét, bármiféle elszámolás lett volna a felek között.
- [96] Az alperes az általa sem vitatott, 2018. január 4-i felperesnek írt Viber üzenetében az életközösség megszűnését követően azzal kereste meg a felperest, gondolja át, hogy csinálják együtt „a völgyet”, a költségek kifizetése után fele-fele arányban osztozzanak, ne mások gazdagodjanak abból, amiért 25 éven keresztül dolgoztak, nem keveset (1/F/7.).
- [97] Mindez szintén alátámasztja a felek közös gazdálkodását, az azonban, hogy a szerzési arányt a vállalkozásból szerzett jövedelem hogyan befolyásolja, az összecszerüléshez tartozó kérdés.
- [98] sérelmezte az alperes a fellebbezésében **S.K.** és **S.G.** rokon tanúk vallomásának értékelését. Az a körülmény, hogy a felperes édesanyja többes szám első személyben nyilatkozott tanúvallomásában, ismerte a per részleteit és erről számot is adott, a felpereshez fűződő rokoni kapcsolata miatt volt, amely nem befolyásolja a tanúvallomásának megítélését.
- [99] Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a fél és a tanúk közötti hozzátartozói, rokoni-baráti kapcsolat, a tanúvallomás kizárását önmagában nem alapozza meg, csak abban az esetben, ha a vallomás alapján a tanú érdekeltsége kétséges, ha a vallomás az egyéb bizonyítékokkal ellentétben áll, vagy a tanú befolyásolása tetten érhető, a vallomás részben vagy egészben valótlan tartalmú.
- [100] Tény, hogy az élettársi kapcsolat megszűnését követően a felperes huzamosabb ideig továbbdolgozott az alperes vállalkozásában, és az időrendbeli szakaszolásnak a tanúmeghallgatások során nagyobb jelentőséget kellett volna tulajdonítani. Több olyan tanú meghallgatására került sor ugyanis, akik az élettársi kapcsolat előtt és után is együtt dolgoztak a felekkel, ugyanakkor vallomásukban nem tértek ki erre a tényre. Ez a önmagában azonban nem teszi megalapozatlanná a közbenső ítéletet, csupán a tanúvallomások pontosabb értékelését biztosította volna.
- [101] Az elsőfokú bíróságnak nemcsak az élettársi kapcsolat fennállását, de annak időtartamát is meg kellett állapítania. Az életközösség megszűnése időpontjának meghatározását nehezítette az a körülmény, hogy a felek a házassági életközösségük megszűnését sem kommunikálták harmadik személynek, és élettársi kapcsolatuk megszűnését sem nyilvánították ki egyből környezetükben, továbbdolgoztak a vállalkozásban is.
- [102] A felperes a keresetében az életközösség megszűnésének napját 2015. december 1-jében jelölte meg, míg az alperes vitatta az életközösség fennállását, elköltöztetésének időpontját 2015 június-júliusában, majd a kézbesítési kifogásában 2015 szeptemberében jelölte meg.
- [103] A bizonyítási kötelezettség a felperest terhelte az életközösség időtartama tekintetében is, melyet az elsőfokú bíróság 2015. szeptember 1-jét követően helytállóan ítélt sikertelennek. A felperes által hivatkozott, a gyermekük javára történt ingatlan- és gépkocsi vásárlások önmagában nem bizonyítják az együttélés tényét, minthogy a felek továbbra is kapcsolatban álltak, évekig együtt dolgoztak a vendéglőben és külső szemlélő számára nem jelenítették meg kapcsolatuk hiányát.
- [104] Nem bizonyítja a kapcsolat 2015. decemberében történt megszűnését a felperes édesanyjának tanúvallomása sem, aki csupán karácsonykor szerzett tudomást a kapcsolat megszűnéséről, ami cáfolja a napi kapcsolattartás tényét. Ha pedig a felperes 2015. december 1-je és karácsony között nem értesítette a tanút a kapcsolat megszűnéséről, nem zárható ki, hogy annak időpontja korábban történt. Annál is inkább, mivel nem igazolja a kapcsolat decemberig történő fennállását a közös gépkocsiátvétel sem, ugyanis az **VÁROSEN**, 2015. december 17-én történt, ami pedig a felperes által állított december 1-jei életközösség megszűnési időpontot is jóval meghaladja. Ez a körülmény pedig kizárja a lakásvásárlással kapcsolatos körülmények hasonlóan történő értékelését is.

- [105] Mindezekből pedig az következik, hogy az elsőfokú bíróság helytállóan, az alperes előadásával egyezően állapította meg az életközösség megszűnésének időpontját.
- [106] Az ítéletábra az elsőfokú bíróság közbenső ítéletét a Pp. 383. §-ának (2) bekezdése alapján hagyta helyben azonos jogszabályi rendelkezésre és jogi indokolásra utalással.
- [107] A peres felek fellebbezései nem vezettek eredményre. A perköltségeik a Pp. 83. §-ának (5) bekezdése alapján a terhükön maradnak, mert azok felszámítására költségjegyzéket a Pp. 81. §-ának (5) bekezdésében írt módon nem terjesztettek elő.
- [108] A felperes költségfeljegyzési joga folytán feljegyzett fellebbezési illeték megfizetésére pedig eredménytelen fellebbezése folytán az ítéletábra a Pp. 101. §-ának (1) bekezdése és a Pp. 102. §-ának (1) bekezdése alapján a felperest kötelezte.

Debrecen, 2020. június 26.

Dr. Drexlerné dr. Karcub Edit s.k. a tanács elnöke, Szilágyiné dr. Karsai Andrea s.k. előadó bíró, Dr. Dzsula Marianna s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

- kiadó -